

TRANSPORDIAMET

Saue Vallavalitsus
info@sauevald.ee
Kütise tn 8
76505, Harju maakond, Saue vald,
Saue linn

Teie 10.08.2023 nr 5-5/3986-10
Meie 15.09.2023 nr 1.2-2/23/17513-3

Vaideotsus

10.08.2023. a. esitatud vaidele tunnistada kehtetuks Transpordiameti 12.07.2023 korraldus nr 1.1-3/23/517 „Projekteerimistingimuste andmine riigitee 8 Tallinn–Paldiski km 13,9-24,2 asuva Harku–Keila lõigu eskiisprojekti ja km 13,9-17,25 Harku–Hüüru asuva lõigu eelprojekti koostamiseks“.

RESOLUTSIOON

Võttes aluseks haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 p 4 otsustab Transpordiamet:

- **Jätta, Saue Vallavalitsuse 10.08.2023. a esitatud vaie tunnistada kehtetuks Transpordiameti 12.07.2023 korraldus nr 1.1-3/23/517 „Projekteerimistingimuste andmine riigitee 8 Tallinn–Paldiski km 13,9-24,2 asuva Harku–Keila lõigu eskiisprojekti ja km 13,9-17,25 Harku–Hüüru asuva lõigu eelprojekti koostamiseks“, rahuldamata.**
- **Vaideotsus jõustub teatavaks tegemisest ja selle vaidlustamiseks on tulenevalt HMS § 87 lg-st 1 ning halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras õigus esitada kaebus Tallinna Halduskohtule 30 päeva jooksul vaideotsuse teatavaks tegemisest arvates.**

I ASJAOLUD

- 1.1. Saue Vallavalitsus on taotlenud tunnistada täies ulatuses kehtetuks Transpordiameti 12.07.2023 korraldus nr 1.1-3/23/517 „Projekteerimistingimuste andmine riigitee 8 Tallinn–Paldiski km 13,9-24,2 asuva Harku–Keila lõigu eskiisprojekti ja km 13,9-17,25 Harku–Hüüru asuva lõigu eelprojekti koostamiseks“ (edaspidi korraldus nr 1.1-3/23/517).
- 1.2. Transpordiamet algatas 2023. aasta mai kuus projekteerimistingimuste menetluse riigitee nr 8 Tallinn–Paldiski km 13,9-24,2 asuva Harku–Keila lõigu eskiisprojekti ja km 13,9-16,0 asuva Harku–Hüüru lõigu eelprojekti koostamiseks. Transpordiamet edastas

- 02.05.2023 kirjaga nr 8-1/22-122/9700-1 projekteerimistingimuste eelnõu arvamuse andmiseks asutustele ja isikutele (sh Saue Vallavalitsusele), kelle õigusi ja huve võib taotletav ehitise või ehitamine puudutada.
- 1.3. Saue Vallavalitsus esitas 03.05.2023 kirjaga nr 5-5/7138-8 arvamuse riigitee nr 8 projektlahenduse eskiislahendusele.
 - 1.4. Saue Vallavalitsus esitas 09.06.2023 kirjaga nr 10-11/3900-2 täiendava arvamuse riigitee nr 8 projektlahenduse eskiislahendusele.
 - 1.5. Transpordiamet vastas Saue Vallavalitsuse poolt projekteerimistingimusele eelnõule esitatud arvamustele ja seisukohtadele (kirjad nr 5-5/7138-8 ja nr 10-11/3900-2) Transpordiameti 12.07.2023 korraldusega nr 1.1-3/23/517. Esitatud arvamuste ja seisukohtade vastused on toodud korralduse lisas 2 „Arvamuste ja kooskõlastuste koondtabel“.
 - 1.6. 9.08.2023 toimus Transpordiameti Teelise 4 (Tallinn, 10916) kontoris Saue Vallavalitsuse ja Transpordiameti vahel arutelu, mille teemaks oli Transpordiameti 12.07.2023 korraldus nr 1.1-3/23/517.
 - 1.7. 17.08.2023 esitas Transpordiamet Saue Vallavalitsusele teate vaide läbivaatamise pikendamise kohta 30 päeva võrra.

II TRANSPORDIAMETI SEISUKOHAD JA PÕHJENDUSED

2. HMS § 71 lg 1 kohaselt võib isik, kes leiab, et haldusaktiga või haldusmenetluse käigus on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, esitada vaide, HMS § 76 lg 2 p 4 kohaselt märgitakse vaides põhjused, miks vaide esitaja leiab, et haldusakt või toiming rikub tema õigusi. Vaidet ei saa esitada avalike huvide kaitsmiseks.
3. Vaide esitajaks on Saue Vallavalitsus, vaidetest ei selgu kuidas korralduse andmine vaide esitaja subjektiivseid õigusi rikub, kogu vaide on esitatud avalike huvide kaitsmiseks, mistõttu jätab Transpordiamet vaide rahuldamata.
4. Olenemata eeltoodust vastab Transpordiamet Saue Vallavalitsuse vaides esitatule sisuliselt.
5. Vaide esitaja ei nõustu Transpordiameti väljastatud projekteerimistingimustega ning leiab, et korraldus ei ole õiguspärane, on kaalutlusvigadega ja põhjendamatult. HMS § 4 lg 2 kohaselt tuleb kaalutlusõigust teostada kooskõlas volituse piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve. Kui haldusakt on antud kaalutlusveaga, on HMS § 54 kohaselt tegemist õigusvastase haldusaktiga.
6. Vaide esitaja on vaides toonud välja, et korralduses on valesti tõlgendatud Saue valla üldplaneeringut, mistõttu leiab vaide esitaja, et korraldusega nr 1.1-3/23/517 antud projekteerimistingimused pole kooskõlas üldplaneeringuga ning piiravad olulisel määral valla õigusi.
 - 6.1. Transpordiamet ei nõustu vaide esitajaga. Saue valla üldplaneeringus on märgitud riigitee nr 8 Tallinn-Paldiski kogu valla ulatuses oluliselt muudetavaks riigiteeks (vt lisa 1 joonis 1). Saue valla üldplaneeringu seletavas osas on selgitatud, et riigitee nr 8 Tallinn-Paldiski Juuliku-Tabasalu tee ristmikust (Harku liiklussõlmest) kuni Keilani on riigitee laiendamisevõimaluse säilitamiseks lisaks 50 m laiusele teekaitsevööndile ette nähtud täiendav 20 m laiune ehituskeeluvöönd, kus on lubatud ehitada ainult Transpordiameti (Maanteeameti õigusjärglane) loal. Vastavalt planeerimisseaduse § 10 lg 3 peab kohalikku huvi väljendav planeering olema kooskõlas riiklike huve väljendava planeeringuga ning vajadusel teiste ruumilist aspekti väljendavate strateegiliste dokumentidega. Sellest

tulenevalt peab Saue valla üldplaneering olema kooskõlas Harju maakonnaplaneeringuga ning arvestama Harju maakonnaplaneeringus tulenevate riiklike eesmärkide säilitamisega. Harju maakonnaplaneering toob riigitee nr 8 Tallinn-Paldiski maantee arendamise eesmärgiks välja liiklusohutuse ja läbilaskvuse suurendamise vajaduse.

Eelduslikult väljendab üldplaneeringus toodu riigi, kohaliku omavalitsuse ja planeeringu territooriumil elavate isikute vahelist konsensust ruumilise planeerimise osas. EhS § 32 p 2 kohaselt tuleb jätta projekteerimistingimused väljastamata, kui projekteerimistingimused oleksid vastuolus üldplaneeringuga. Transpordiamet kohustus projekteerimistingimuste andmisel üldplaneeringust lähtuma ja selles osas Transpordiametil kaalutlusruumi ei olnud.

Saue valla üldplaneering näeb selgelt ette riigitee nr 8 laiendamisvõimaluse ning Transpordiameti projekteerimistingimused on kooskõlas Harju maakonnaplaneeringu ja Saue valla üldplaneeringuga.

- 6.2. Saue valla üldplaneeringus märgitud oluliselt muudetava riigitee mõiste ja laiendamisvõimaluse säilitamise all ei saa mõista, et olemasolev riigitee säilib olemasoleval kujul. Sh tähendab oluliselt muudetav maantee ka vajadusel olemasolevate ristumiskohtade likvideerimist ning vajadusel alternatiivsete juurdepääsuteede kavandamist (näiteks läbi kavandatavate liiklussõlmede ja kogujateede).
- 6.3. Vaide esitaja toob välja, et üldplaneeringu sõnastus ei tähenda automaatselt neljarajalist lahendust vaid vajab eraldiseisvat põhjendatud kaalutlust. Transpordiamet nõustub, et üldplaneeringu sõnastus ei tähenda automaatselt 2+2 maantee kavandamist. Maantee ristlõike valimisel tuleb lähtuda Eestis kehtivatest normidest, standarditest ja juhenditest tagamaks maantee korrakohane kasutamine ja toimimine. Sellest tulenevalt on Transpordiamet korrektse kaalutluse ja otsuse tegemiseks tellinud enne projekteerimistingimuste korralduse väljastamist liiklusuuringu (ERC Konsultatsiooni töö nr ERC/22/2022). Liiklusuuringu tulemustest lähtuvalt ning arvestades maantee projekteerimismorme ja Transpordiamet juhendeid riigiteede ristlõike valimisel on sobilik ja vajalik riigitee ümber ehitada 2+2 maanteeks ning tagada ohutud ja toimivad juurdepääsud ümberkaudsetele piirkondadele läbi liiklussõlmede ning kavandatavate kohalike teede ja kogujateede.
- 6.4. Vaide esitaja toob välja, et korraldusega nr 1.1-3/23/517 antud projekteerimistingimused takistavad üldplaneeringu ellu viimist. Transpordiamet ei nõustu vaide esitaja seisukohaga ning projekteerimistingimused ei takista üldplaneeringut olemasoleval kujul ellu viimast. Kavandatava riigitee lahendus koos liiklussõlmede ja kavandatavate kogujateede ja kohalike teedega on kooskõlas üldplaneeringu põhimõtetega. Sellest tulenevalt ei ole vastuolu ka avaliku huviga.
- 6.5. Vaide esitaja toob välja, et Transpordiamet pole arvestanud muuhulgas asjaoluga, et ühistranspordi kättesaadavus Hüüru külas muutub raskemini kättesaadavamaks. Transpordiamet ei nõustu esitatud seisukohaga, kuna projekteerimistingimustega soovitakse muuta olemasolevad bussipeatused ohutuks ja normide kohaseks ning kavandatud on muuhulgas ka kergliiklejate ohutuks liiklemiseks ja bussipeatustesse jõudmiseks kergliiklustee tunnelid. Projekteerimistingimuste arvamuste tabelis on arvestatud ka Saue Vallavalitsuse ettepanekuga nihutada Hüüru küla bussipeatuse asukohta lähemale Hüüru küla keskosale, kui see osutub tehniliselt võimalikuks. Lisaks on arvestatud ka Saue Vallavalitsuse ettepanekuga säilitada jalakäijatele Hüüru silla alt läbi käimise võimalus, mis tagaks ühistranspordi kasutajatele omakorda paremad juurdepääsuvõimalused bussipeatustele.

- 6.6. Vaide esitaja toob välja, et neljarealise maantee kavandamine ei jäta piisavalt ruumi lokaalse kergliikluse ja kogujateede võrgustiku efektiivseks lahendamiseks. Transpordiamet ei nõustu esitatud väitega, kuna riigiteega nr 8 Tallinn-Paldiski on paralleelselt ette nähtud kavandada ka kergliiklusteed koos kergliiklustee tunnelitega. Samuti on tagatud projekteerimistingimustega loogilised ja toimivad ühendused olemasolevate kohalike teedega tagamaks teedevõrgustiku terviklik lahendus.
7. Vaide esitaja on toonud välja, et projekteerimistingimuste andmisel pole Transpordiamet kaalutud alternatiivseid lahendusi 2+2 maanteele.
- 7.1. Transpordiamet ei nõustu vaide esitaja märkusega. Saue Vallavalitsus on esitanud kirjaga nr 10-11/3900-2 ettepaneku kaaluda riigitee nr 8 Tallinn-Paldiski Harku liiklussõlm – Keila vahelisel lõigul 2+1 maantee kavandamist, millele sobilikkuse kohta on Transpordiamet andnud ka projekteerimistingimuste arvamuse tabelis selgitusi. Sh on 2+1 ja 1+1 ristlõikega maantee kavandamise ettepanekuid teinud projekteerimistingimuste eelnõus teised menetluse osalised. Näiteks on MTÜ Hüüru Külaselts teinud ettepaneku kaaluda Hüüru küla läbivas lõigus 1+1 ristlõikega lahendus. Transpordiamet on kõiki esitatud ettepanekuid põhjalikult kaalunud ning põhjendanud 2+2 ristlõikega maantee kavandamise vajadust projekteerimistingimuste menetluses.
- 7.2. Vaide esitaja on toonud välja ka asjaolu, et nende hinnangul ei täida riigitee nr 8 põhimaantee ega rahvusvahelise maantee funktsiooni. Transpordiameti seisukohalt on riigitee nr 8 Tallinn-Paldiski näol tegemist põhimaantee funktsiooni täitva maanteega (Majandus- ja taristuministri 25.06.2015 määrus 72 Riigiteede liigid ja riigiteede nimekiri) ja TEN-T teedevõrku kuuluva rahvusvahelise maanteega (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1315/2013).
- Projekteerimistingimused on kooskõlas Eestis kehtestatud ja Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrustega.
8. Vaide esitaja on seisukohal, et Transpordiamet ei ole projekteerimistingimuste menetluse raames kaasanud Tallinna Linnavalitsust ning sellest tulenevalt rikkunud HMS § 6 ja HMS § 11 lg 2. Transpordiamet ei nõustu vaide esitajaga. Vastavalt EhS § 31 lg 4 esitab pädev asutus projekteerimistingimuste eelnõu vajaduse korral asutusele või isikule, kelle huve ehitise või ehitamine võib puudutada. Korraldusega nr 1.1-3/23/517 antud projekteerimistingimused ega kavandatav ehitise ega selle ehitamine ei puuduta Tallinna Linnavalitsuse huve ega mõjuta mingil määral Tallinna Linnavalitsuse arendustegevusi.

III KOKKUVÕTVALT

Vaide lahendamisel tuleb hinnata, kas vaide esitaja õigusi on korralduse andmisega rikutud. Vaide esitaja õiguste rikkumist eeldab, et vaide esitaja olukord oma õiguste teostamisel muutus pärast korralduse andmist halvemaks. Kui aga hinnata korralduse andmise eelset ja järgset olukorda tuleb asuda seisukohale, et vaide esitaja olukord ei halvene korralduse andmise tulemusena. Transpordiamet on seisukohal, et projekteerimistingimused on õiguspärased ja kaalutud. Projekteerimistingimused ei takista üldplaneeringu elluviimist mingil moel kuivõrd kavandatav lahendus on üldplaneeringuga kooskõlas. Vaidet ei saa esitada avalike huvide kaitsmiseks, ent vallavalitsuse näol on tegemist haldusorganiga, kes tegutseb avalikes huvides.

Olles tutvunud esitatud vaide aluseks olevate asjaoludega jätab Transpordiamet vaide täies ulatuses rahuldamata.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Janno Sammul

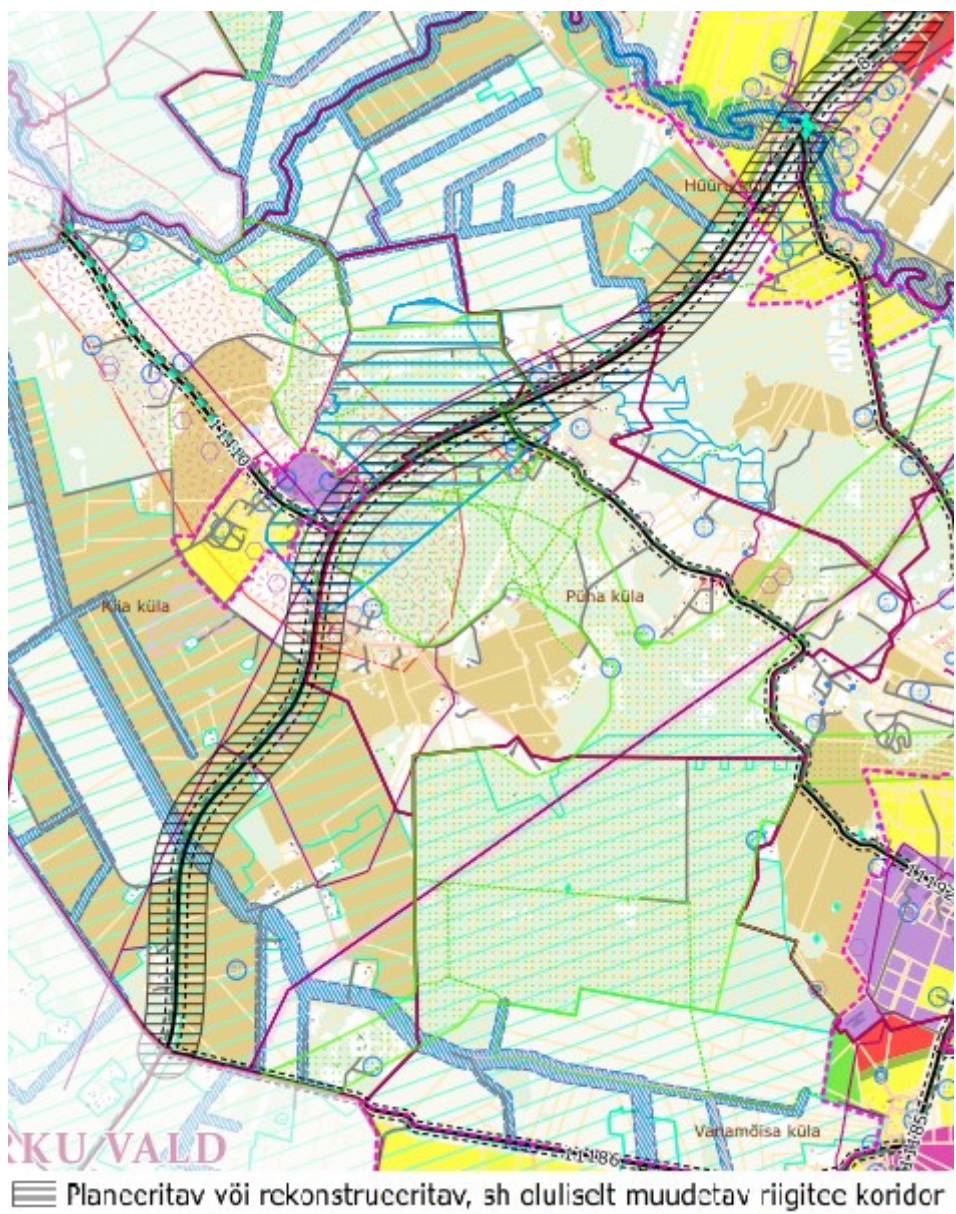
direktor

teehoiuteenistus

Hans Keskrand

59819102, Hans.Keskrand@transpordiamet.ee

Lisa 1. Väljavõte Saue valla üldplaneeringust

Joonis 1. Väljavõte Saue valla üldplaneeringust